

**UCHWAŁA NR XLIII/415/2021
RADY MIEJSKIEJ INOWROCŁAWIA**

z dnia 29 listopada 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Inowrocławia na lata
2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159, 1006 i 1981) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Wspierania Rodziny dla Miasta Inowrocławia na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Inowrocławia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski

Załącznik do uchwały Nr XLIII/415/2021
Rady Miejskiej Inowrocławia
z dnia 29 listopada 2021 r.

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Inowrocławia na lata 2022-2024

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	2
I. Podstawa prawna	3
II. Demografia, rodzina i dziecko	4
2.1. Podstawowe dane demograficzne	4
2.2. Pomoc udzielana dzieciom	5
III. Zasoby instytucjonalne	16
3.1. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Inowrocławia	16
3.2. Wydział Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Inowrocławia	16
3.3. Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Inowrocławia	17
3.4. Wydział Oświaty i Sportu Urzędu Miasta Inowrocławia	17
3.5. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Inowrocławiu	18
3.6. Kujawskie Centrum Kultury w Inowrocławiu	18
3.7. Biblioteka Miejska w Inowrocławiu	19
3.8. Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	19
3.9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu	20
3.10. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Inowrocławiu	21
3.11. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu	22
3.12. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu	23
3.13. Kujawski Ośrodek Rehabilitacji i Terapii w Inowrocławiu	23

3.14. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach	24
3.15. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu	24
3.16. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w Inowrocławiu	24
3.17. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu	25
3.18. Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu	25
3.19. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu	26
3.20. Komenda Straży Miejskiej w Inowrocławiu	26
3.21. Polski Czerwony Krzyż - Oddział Rejonowy w Inowrocławiu	27
3.22. Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Miejski w Inowrocławiu	27
3.23. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Flandria w Inowrocławiu	27
3.24. Poradnia Psychologiczna w Inowrocławiu	27
IV. Infrastruktura Społeczna	28
V. Cele Programu, działania	30
5.1. Cel główny Programu	30
5.1.1. Cele szczegółowe Programu	30
5.2. Mocne strony i zagrożenia w realizacji wskazanych celów	30
5.3. Adresaci Programu	31
5.4. Sposoby monitorowania i ewaluacji Programu	31
5.5. Harmonogram działań Programu	32
VI. Źródła finansowania	35

Wprowadzenie

Każdy człowiek ma prawo do tworzenia rodziny i życia w rodzinie, nie każdy jednak z tego prawa korzysta. W znaczeniu formalno-prawnym powstaje ona z chwilą zawarcia związku małżeńskiego. Współcześnie coraz częściej spotykamy niesformalizowane tworzenie życia rodzinnego. Na wsparcie zasługuje każda z nich, o ile znalazła się w sytuacji kryzysowej, bądź jakość i mnogość problemów dotyczących ją przekracza możliwości ich rozwiązania nakładem własnych sił i środków.

Znaczenie rodziny dla życia człowieka i życia społecznego jest ogromnie ważne, bo to właśnie ona jest nośnikiem tradycji, wartości, zapewnia poczucie bezpieczeństwa, tworzy warunki wzrostu i rozwoju. Ma zatem duży, najczęściej decydujący wpływ na kształtowanie osobowości ludzkiej.

Program wspierania rodziny - podobnie jak wcześniejsze jego edycje - adresowany jest do rodzin sprawujących opiekę nad małoletnimi dziećmi. Ma wskazać gdzie i w jakiej sytuacji można szukać pomocy w przypadku kryzysu w rodzinie lub zaburzeń jej funkcjonowania, niezależnie od przyczyn ich powstania, ale również wskazać na planowane przedsięwzięcia z zakresu profilaktyki społecznej, które podniosą wiedzę o zagrożeniach dla życia rodzinnego i jej członków.

I. Podstawa prawna

Podstawę prawną opracowania Programu stanowi przepis art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821, ze zm.).

Realizację Programu zabezpiecza szereg aktów prawnych, w tym m.in:

1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.),

2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, ze zm.),

3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),

4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),

5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050),

6) ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2021 r. poz. 75, ze zm.),

7) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111, ze zm.),

8) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329),

9) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877, ze zm.),

10) ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),

11) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2133, ze zm.),

12) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, ze zm.),

13) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407, ze zm.),

14) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744),

15) uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007),

16) uchwała nr IV/26/2018 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w postaci świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Dz. Urz. Woj. Kujawsko - Pomorskiego poz. 6729),

17) uchwała nr IV/27/2018 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Dz. Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego poz. 6730),

18) uchwała nr XXI/201/2016 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025,

19) ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.),

20) uchwała nr XXXVI/342/2021 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024 dla Miasta Inowrocławia,

21) uchwała Nr XXXVII/358/2021 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Inowrocławia na lata 2021-2030, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6.ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

II. Demografia, rodzina i dziecko

2.1. Podstawowe dane demograficzne.

Analiza wybranych danych demograficznych miasta Inowrocławia, została przeprowadzona na podstawie danych zaczerpniętych z:

- Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Inowrocławia,
- Głównego Urzędu Statystycznego.

Obraz sytuacji demograficznej obarczony jest błędami „nierejestrowanej” migracji ludności, zamieszkiwaniem bez dopełnienia formalności meldunkowych, co nie pozwala na wyciągnięcie jednoznacznych wniosków dot. trendów demograficznych naszego miasta.

Tabela nr 1. Ludność miasta Inowrocławia

Lata	Liczba osób zameldowanych w Inowrocławiu	Urodzenia	Zgony
2018	69807	587	913
2019	68732	544	942

2020	67303	506	1104
------	-------	-----	------

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich UM Inowrocławia

Daje się jednak zauważyć, że liczba mieszkańców z roku na rok maleje, chociaż mogą się zmieniać tego przyczyny. Odnotowuje się coraz więcej zgonów (prawdopodobnie jest to spowodowane chorobą Covid-19) i nieznaczny spadek urodzeń. Liczba urodzeń spadła w roku 2020 o 38 w stosunku do roku 2019, a o 81 do roku 2018. Wg danych GUS w latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 8,0%.

Tabela nr 2. Ludność miasta Inowrocławia z uwzględnieniem przedziałów wiekowych

ROK	2018	2019	2020
MIESZKAŃCY			
Ogółem	73 114	72 561	71 674
Kobiety			
Ogółem	38 481	38 220	37 777
Wiek 0-19	6276	6234	6137
Wiek 20-59	20 259	19 761	19 295
Wiek 60 lat i więcej	11 946	12 225	12 345
Mężczyźni			
Ogółem	34 633	34 341	33 897
Wiek 0-19	6439	6390	6355
Wiek 20-59	20 012	19 637	19 223
Wiek 60 lat i więcej	8182	8314	8319

Źródło: Dane GUS

Tabela nr 3. Bezrobocie w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Bezrobotni ogółem, w tym:	3318	2883	3362
- długotrwale *	1857	1514	1818
- z prawem do zasiłku	687	569	631

Źródło: PUP Inowrocław

*bezrobotni pozostający w rejestrze przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ostatnich 2 latach, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Zmiany na rynku pracy wyrażające się wzrostem poziomu bezrobocia w roku 2020 są wynikiem likwidacji miejsc pracy, niekiedy nawet całych zakładów pracy, co - jak przypuszczać należy - wiąże się z polityką obostrzeń w zasadach funkcjonowania firm z powodu pandemii Covid-19. Trudno ocenić jak po okresie pandemicznym będzie kształtował się rynek pracy, a zatem nie można wskazać czy jest szansa na wzrost samodzielności finansowej wśród osób i rodzin korzystających ze wsparcia materialnego.

2.2. Pomoc udzielana rodzinom.

Najważniejszymi przyczynami ubóstwa wydają się być:

- niskie dochody z tytułu zatrudnienia,
- pozostawanie z różnych powodów w kręgu osób bezrobotnych,
- choroby i brak świadczeń rentowych, emerytalnych, pomimo niezdolności do pracy z powodu wieku lub stanu zdrowia,
- uzależnienia od alkoholu i innych środków odurzających.

Tabela nr 4. Pomoc materialna i niematerialna

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Rok	2018	2019	2020
Liczba osób	3 266	3 161	2 943
W tym: osoby długotrwale korzystające z pomocy	1 518	1 426	1 430
Liczba rodzin	2 717	2 640	2 537
Liczba osób w rodzinach	5 640	5 377	5 222
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE			
Liczba osób ogółem	2 262	2 126	2 058
Liczba rodzin	2 169	2 049	1 989
Liczba osób w rodzinach	4 828	4 442	4 411
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE			
Liczba osób ogółem	1 308	1 290	1 334
Liczba rodzin	1 104	1 126	1 001
Liczba osób w rodzinach	2 456	2 388	1 992
OSOBY I RODZINY, KTÓRE KORZYSTAŁY Z PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO			
Liczba rodzin	680	456	205
Liczba osób w rodzinach	1 402	990	537

Źródło: Opracowanie własne

Zapotrzebowanie społeczne na pieniężne formy wsparcia wykazuje nieznaczną tendencję spadkową, natomiast wzrastającą na pomoc niematerialną, w tym przede wszystkim:

- usługi świadczone w miejscu zamieszkania osobom dorosłym i dzieciom,
- całodobową opiekę dla osób niezdolnych do samodzielności życiowej, z powodu zniedołężnienia starczego lub choroby,
- udział w kosztach pieczy zastępczej.

W roku 2020 odnotowano znaczny spadek liczby osób, które skorzystały ze wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego, co prawdopodobnie jest następstwem tego, że forma porady telefonicznej nie odpowiadała potencjalnym świadczeniobiorcom, przyzwyczajonym do osobistych kontaktów ze specjalistami.

Rodziny z dziećmi mogą korzystać z wielu form wsparcia finansowego, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Świadczenia wychowawcze, Dobry start, „Za życiem”, zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego

	Rok		
	2018	2019	2020
ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE	*		
Liczba rodzin	6 474 (od X'17 do IX'18) 5 935 (od X'18 r. do XII'18 r.)	4 003	6 990
ŚWIADCZENIE DOBRY START**			
Liczba rodzin	5 257	5 312	5 159
ŚWIADCZENIE JEDNORAZOWE „ZA ŻYCIEM”			
Liczba rodzin	6	19	10
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH			
Liczba rodzin	2 633	2 905	2 325
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA *** (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")			
Liczba rodzin	256	220	167
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA****			
Liczba rodzin	506	522	435
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE			
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE			
Liczba rodzin (wyłącznie rodziny z dziećmi do 18 r.ż.)	203	197	193
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY			
Liczba rodzin (wyłącznie rodziny z dziećmi do 18 r.ż.)	405	398	395
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO*****			
Liczba rodzin	680	640	584
Liczba osób	871	771	665

Źródło: UM Inowrocławia, opracowanie własne

** przysługuje na dzieci do ukończenia 18 r.ż.*

*** przysługuje na uczące się w szkołach dzieci do 20 r.ż.*

*** przysługuje rodzinom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł netto, a kobieta, pozostawała pod opieką medyczną od okresu nie późniejszego niż 10 tydzień ciąży

**** przysługuje, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł netto

Zwrócić należy szczególną uwagę na liczbę wypłacanych świadczeń wychowawczych, ponieważ ich wzrost nie jest odzwierciedleniem zwiększonej liczby urodzeń dzieci, a jedynie spowodowany faktem, że na każde dziecko w rodzinie świadczenie jest przyznawane niezależnie od dochodu, natomiast wcześniej w okresie od 1 kwietnia 2016 r. aż do 30 czerwca 2019 r. na pierwsze dziecko było przyznawane o ile rodzinne dochody nie przekraczały progów określonych przez ustawodawcę.

Świadczenie Dobry start było wypłacane ostatni raz przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku, a od bieżącego roku wypłatę tego świadczenia przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od roku 2022 również świadczenia wychowawcze wypłacane będą przez ww. instytucję, jednak do końca maja roku 2022 wypłacane będą przez Ośrodek świadczenia na wnioski złożone do 31 grudnia br.

Tabela nr 6. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Dodatki mieszkaniowe			
Rok	2018	2019	2020
Liczba rodzin	2 051	1 892	1 825
w tym gospodarstwa wieloosobowe	1 747	1 296	1 237
Dodatki energetyczne			
Liczba rodzin	779	715	607

Źródło: Opracowanie własne

Zmniejsza się liczba świadczeniobiorców pieniężnych form wsparcia przyznawanych, nie tylko na podstawie ustawy o pomocy społecznej, co jednak nie może być uznane za tendencję względnie stałą, ponieważ zależy i zależeć będzie od:

- rynku pracy,
- poziomu dochodów z tytułu pracy,
- wysokości kryteriów dochodowych kwalifikujących do świadczeń materialnych,
- innych świadczeń wypłacanych na rzecz dzieci i rodziny.

Program „Posiłek w szkole i w domu” współfinansowany ze środków własnych Miasta Inowrocławia zabezpieczał dożywianie dzieci w szkołach (obiady), zapewnił posiłek osobom go pozbawionym oraz umożliwił pomoc finansową dla osób nie posiadających wystarczających środków własnych na zakup żywności.

Tabela nr 7. Pomoc w formie dożywiania

Wyszczególnienie	Liczba osób w rodzinie objętych dożywianiem		
Rok	2018	2019	2020

Posiłki w szkołach	1617	343	1 112
Obiady abonamentowe	62	78	82
Dożywianie w Środowiskowym Domu Samopomocy	50	9	19
Zasiłki celowe na żywność	3 391	1 420	3 482

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowanie większa część nakładów finansowych w ramach tego zadania została wydatkowana w formie zasiłków pieniężnych. Wydawanie posiłków zapewniono dzieciom i młodzieży uczącej się w szkołach podstawowych oraz osobom dorosłym, ale tym drugim tylko wówczas gdy nie stwarzały gwarancji należytego wykorzystania środków lub były osobami o dużym stopniu niezaradności życiowej, nie mogącymi samodzielnie przygotować dla siebie gorącego posiłku oraz korzystających z dziennego wsparcia za pośrednictwem Środowiskowego Domu Samopomocy.

Z uwagi na to, że nauka zdalna trwała przez większość roku szkolnego 2019/2020 i 2020/2021 kierowano do rodzin dzieci, o których mowa, pomoc w formie zasiłków pieniężnych na przygotowanie posiłku, który wcześniej jadły w szkole. Tę formę pomocy otrzymało 660 dzieci na kwotę 905 064,00 zł, w tym 327 dzieci uczących się w szkołach.

W systemie materialnej pomocy ważne są wszystkie formy wsparcia, ponieważ wpływają na zabezpieczenie bytu rodziny. Kierowane są do członków rodziny jak i rodziny jako całości.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w roku 2020, jak i w latach poprzednich, na wniosek pracownika socjalnego lub po uzgodnieniu z nim, finansował kolacje dla dzieci korzystających z pobytu w świetlicach socjoterapeutycznych. W tym miejscu należy zaznaczyć, że każda z pięciu funkcjonujących świetlic może przyjmować dzieci z rodzin nie objętych świadczeniami Ośrodka, wówczas koszt żywienia tych dzieci, ponosi we własnym zakresie.

Jedna z funkcjonujących na terenie miasta Inowrocławia świetlic socjoterapeutycznych, prowadzona jest przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka na zasadach zadania powierzonego, co wywołuje ten skutek, że Ośrodek nie ponosi żadnych kosztów ani za pobyt, ani wyżywienie przebywających tam dzieci i młodzieży. Działalnością świetlic socjoterapeutycznych w roku: 2018, 2019 i 2020 objętych było łącznie: 469 dzieci. Ośrodek w tych latach ponosił koszt dożywiania 82 dzieci. Koszt pobytu pozostałych finansował Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu i Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.

Pomoc materialna dla rodzin wychowujących dzieci jest niezbędna, aby wesprzeć je w realizowaniu funkcji ekonomicznej, nie stanowi to jednak w wielu sytuacjach zabezpieczenia przed ryzykiem wystąpienia kryzysu w rodzinie, zaburzeniami wykonywania przez nią przynależnych jej funkcji, w tym przede wszystkim opiekuńczo – wychowawczej wobec potomstwa.

Niezbędne jest podejmowanie działań w ramach pracy socjalnej z rodziną, skierowanych na eliminowanie czynników powodujących jej dysfunkcjonalność.

Formy pomocy są zależne od trudności, które dotyczą rodziny, wówczas gdy posiadane przez jej członków umiejętności, zasoby i możliwości, nie są wystarczające do ich pokonania we własnym zakresie.

W rodzinach, które wychowują dzieci niepełnosprawne wsparcie może przyjmować postać np. usług specjalistycznych. W latach 2018 – 2020 objętych było nimi 205 dzieci ze 195 rodzin, dla wspomoczenia procesu ich rehabilitacji. Bywają także sytuacje, że rodzice zdrowych dzieci z uwagi na swą niezaradność, brak umiejętności opieki nad dzieckiem, w tym noworodkiem czy z powodu złego stanu zdrowia, wymagają wsparcia w formie usług opiekuńczych, które polegają wówczas np. na pomocy przy pielęgnacji dziecka, karmieniu, uczeniu przyrządzania posiłków.

Uznając wagę prawidłowego funkcjonowania rodziny w procesie rozwoju jej członków, w tym przede wszystkim dzieci, Ośrodek wyodrębnił w ramach własnych struktur Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych, w skład którego wchodzi specjaliści pracy socjalnej o wysokich kwalifikacjach zawodowych, którzy m.in. wspierają terenowych pracowników socjalnych w działaniach na rzecz rodzin, w szczególnie trudnych i złożonych problemach.

W 2020 r. ww. Zespół uczestniczył ogółem w postępowaniach dotyczących 882 osób z 303 środowisk, w tym 157 rodzin z dziećmi do 18 r. ż., w których funkcjonowały 596 osoby, w tym 300 dzieci.

Do najczęstszych problemów występujących w środowiskach rodzinnych należą:

- problemy alkoholowe rodzica lub rodziców w 110 przypadkach,
- przemoc w rodzinie w 107 przypadkach,
- trudności opiekuńczo-wychowawcze w 93 przypadkach.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że uzależnienia rodziców od alkoholu i innych środków odurzających oraz nieprawidłowe wykonywanie funkcji rodzicielskich leżą u podłoża przemocy w rodzinach.

Tabela nr 8. Wiodące przyczyny zachowań dysfunkcyjnych rodziny

Problemy najczęściej występujące w rodzinach	2 018	2 019	2 020
Uzależnienia (alkohol, narkotyki, dopalacze)	135	141	110
Przemoc	161	133	107
Trudności opiekuńczo-wychowawcze	147	116	93

W 184 przypadkach podjęto interwencje socjalne, natomiast w 507 prowadzono pracę socjalną przy współudziale terenowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu. Spadek liczby rodzin dotkniętych dysfunkcją widoczny w powyżej przedstawionym zestawieniu statystycznym za rok 2018-2020, z uwagi na stan pandemii Covid-19 nie może posłużyć jako miernik wskazujący na tendencję spadkową rodzin dotkniętych dysfunkcją. Wpływ na dane ma bez wątpienia mniejsza możliwość osobistych kontaktów z rodzinami zawodowych służb wspierających.

Tabela nr 9. Działania Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych w roku 2020

Wejścia w środowiska Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych ogółem:	691*
z czego:	136
pracownicy Zespołu bez udziału innych osób	
z terenowymi pracownikami socjalnymi	463
z asystentami rodziny	23
z funkcjonariuszami KPP	19
z kuratorem	3
z funkcjonariuszami Straży Miejskiej	1
z psychologiem	1

Źródło: Opracowanie własne

*liczba podana w wierszu pierwszym nie jest sumą wierszy 2-9, gdyż wejścia odbywały się z udziałem 2 i więcej osób

Pomimo zaleceń Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną spowodowaną Covid-19 dotyczących pracy zdalnej, pracownicy socjalni Terenowych Zespołów Pracy Socjalnej, Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych oraz asystenci rodziny nie zaniechali bezpośredniego kontaktu z rodzinami, których szczególna sytuacja tego wymagała.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu, to system indywidualnie zaplanowanych działań, które mają pomóc w przywróceniu zdolności samodzielnego pełnienia funkcji rodzicielskich. Codziennym wsparciem rodzin są asystenci rodziny.

Tabela nr 10. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba rodzin wspierana przez asystentów rodziny	114	109	101

Źródło: Opracowanie własne

Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, opracowany jest indywidualny plan pracy, akceptowany przez rodzinę, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. W 2020 r. na mocy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” pomocą asystenta objęto jedną rodzinę, w której wychowywanych jest dwoje dzieci, w tym jedno, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Tabela nr 11. Analiza rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Rodziny objęte pracą z asystentami w danym roku:	37	26	17
Rodziny, z którymi asystenci rodziny podjęli współpracę przed wskazanym rokiem	77	83	84
Rodziny pełne	61	64	59
Rodziny niepełne	53	45	42

Osoby w rodzinie, w tym:	420	400	346
Osoby dorosłe w rodzinie	194	166	155
Dzieci	226	234	191
Rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	25	20	19
Dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	20	14	15
Osoby dorosłe z problemami alkoholowymi	42	35	15
Rodziny, w których była/jest prowadzona procedura „Niebieskie Karty”	14	12	8
Rodziny objęte nadzorem kuratora	79	71	64
Rodziny, które korzystały z pomocy w poradniach pedagogicznych, psychologicznych, konsultacji itp.	74	70	53
Rodziny, w których zakończono współpracę w tym:	35	26	42
rezygnacja rodziny ze współpracy z asystentem	4	10	5
zrealizowano plan pracy z rodziną	16	6	20
niezrealizowane cele planu pracy	1	6	6
inne*:	14	4	11

Źródło: Opracowanie własne

*np. zmiana miejsca zamieszkania rodziny poza teren Inowrocławia

Poniższe zestawienie wskazuje najczęstsze problemy wśród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz efekty ich pracy.

Tabela nr 12. Problemy rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny i uzyskane efekty

Problemy	Liczba rodzin w latach			Efekty	Liczba rodzin w latach		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
Niewystarczające środki finansowe	71	65	42	Poprawa sytuacji finansowej przez aktywizację zawodową	60	41	36
Zadłużenia finansowe	55	54	32	Częściowe lub całkowite spłacenie zadłużeń	11	7	8
Brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami finansowymi	48	41	44	Nabycie umiejętności prawidłowego dysponowania posiadanymi środkami	28	24	45
Trudne warunki lokalowe	48	37	18	Poprawa sytuacji mieszkaniowej	13	9	15
Niewydolność opiekuńczo - wychowawcza	85	87	55	Poprawa umiejętności opiekuńczo - wychowawczych	28	29	28
Nieprawidłowe	68	53	28	Wykształcenie	8	10	15

zachowania dzieci (m.in. demoralizacja, konflikty z prawem)				prawidłowych postaw społecznych dzieci			
Nierealizowanie obowiązku szkolnego przez dzieci	25	23	35	Realizacja obowiązku szkolnego	9	15	21
Brak umiejętności dbania o higienę osobistą dzieci	33	19	18	Wyrobieenie nawyków higienicznych	11	20	19
Problemy alkoholowe osób dorosłych	41	35	15	Podjęcie terapii odwykowej	5	6	4
Przemoc w rodzinie	16	11	16	Ustanie przemocy	7	5	7
Niezaradność życiowa rodziców	61	59	41	Nabywanie umiejętności kierowania własnymi sprawami	48	46	44

Źródło: Opracowanie własne

Istotną kwestią jest podtrzymanie efektów, które zostały wypracowane w czasie trwania asystentury, po jej zakończeniu. W związku z tym ważne jest utrzymanie monitoringu, którego celem jest ustalenie czy zmiany w funkcjonowaniu rodziny mają charakter trwały, o ile nie wznawia się asystentury dla rodziny.

Brak wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin zobowiązanych do realizowania zadań rodzicielskich, w skrajnych przypadkach, powoduje konieczność ustanowienia w drodze postępowania sądowego pieczy zastępczej dla dziecka lub dzieci. Gmina ma prawny obowiązek uczestniczenia w kosztach pieczy zastępczej dzieci i młodzieży powierzonych jej po 1 stycznia 2012 r. Zdarza się, że w ciągu roku kalendarzowego dzieci przebywają w dwóch różnych formach pieczy zastępczej.

Tabela nr 13. Liczba dzieci powierzonych pieczy zastępczej w latach 2018- 2020

Rok	2018	2019	2020
Forma pieczy*	Liczba dzieci		
przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	50	63	53
umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	75	84	94

Źródło: Opracowanie własne

**decyzję o umieszczeniu w pieczy i formy wskazuje Sąd Rejonowy w Inowrocławiu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich*

W 2020 r. pieczę zastępczą opuściło 10 dzieci. Adoptowanych zostało 3, usamodzielniono się 5, natomiast pod opiekę rodzica powróciło 2.

Wśród kilku projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu jeden pn. „Akademia Rodzica” był kierowany do rodzin z dziećmi. Celem projektu była integracja i aktywizacja społeczna 16 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu miasta Inowrocławia – matek korzystających z pomocy społecznej, bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym objętych asystenturą rodziny, bezrobotnych, matek samotnie wychowujących dzieci. Projekt trwał od 2.03.2020 r. do 30.11.2020 r.

Ze względu na sytuację związaną z Covid-19 nastąpiło opóźnienie w realizacji zajęć zaplanowanych w projekcie. Tym niemniej w czerwcu 2020 r. odbyło się badanie efektywności społecznej – indywidualne konsultacje psychologiczne uczestniczek. Również w czerwcu rozpoczęły się warsztaty z prowadzenia gospodarstwa domowego i planowania budżetu domowego. Celem warsztatów był wzrost wiedzy na temat gospodarowania własnym budżetem domowym, planowania wydatków, a także wzrost wiedzy na temat przygotowywania prostych, pełnowartościowych posiłków, adekwatnych do wieku dziecka i posiadanych środków. Warsztaty przyczyniły się do nabycia kompetencji społecznych, w tym prowadzenia gospodarstwa domowego.

Kolejną formą wsparcia były animacje na placach zabaw, których celem była aktywna zabawa dzieci z rodzicami przy udziale profesjonalnego animatora środowiska. Podczas zajęć rodzice i dzieci zdobyli wiedzę na temat różnych zabaw.

Trening wychowawczy dla rodziców (warsztaty rodzicielskie) to następne działanie projektowe. Ich celem było propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a także wzmocnienie opiekuńczo – wychowawczych kompetencji poprzez działania teoretyczne i praktyczne w formie dyskusji, burzy mózgów, pracy w małych grupach. Tematy poruszone podczas zajęć, to m.in. cykle życia rodzinnego – zmiana ról rodzicielskich zależna od fazy życia rodziny, budowanie prawidłowych relacji rodzic – dziecko, budowanie i ugruntowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, zapobieganie powielaniu złych nawyków (w tym tematy związane z bezpieczeństwem w sieci), rozwiązywanie problemów czy konfliktów w rodzinie.

Celem kolejnego działania w ramach projektu tj. kreatywnych warsztatów był wzrost wiedzy i kompetencji społecznych na temat aktywnych form spędzania czasu wolnego z dzieckiem na różnych etapach życia oraz pokazanie alternatywnych możliwości spędzania czasu wolnego.

Działaniem o charakterze środowiskowym, w ramach imprezy integracyjnej, była gra miejska zorganizowana we wrześniu w Parku Solankowym, której nadrzędnym celem była integracja i aktywizacja społeczna rodzin, usprawnienie kondycji ruchowej oraz zachęcenie do pracy zespołowej i logicznego myślenia. Gra zakończyła się przy grillu na Plaży Solankowej.

W kategorii działań środowiskowych zaplanowany był ponadto teatrzyk profilaktyczny, tzn. udział dzieci i rodziców w przedstawieniu nawiązującym tematycznie do wcześniejszych zajęć, wystawionym przez profesjonalny teatr.

Uczestniczki projektu wraz z dziećmi wzięły także udział w wycieczce integracyjnej do Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu. Celem wyjazdu było wzmocnienie więzi rodzinnych, ale także pobudzenie wyobraźni, kształtowanie potrzeb poznawczych i kompetencji społecznych oraz umiejętność pracy w grupie.

Drugą atrakcją wspólnego dnia w Toruniu była wizyta w Żywym Muzeum Piernika. Uczestnicy mogli pod okiem Mistrza Piernikarskiego i uczonej Wiedźmy Korzennej poznać wszelkie rytuały związane z wypiekiem piernika, własnoręcznie przygotować ciasto, by później, przy użyciu drewnianych form, wypiec z niego toruńskie specjały i pięknie je ozdobić. Na potwierdzenie zdobytych umiejętności rodziny otrzymały listy czeladnicze, co utwierdziło wszystkich w zasadności takiego sposobu spędzania czasu z dziećmi.

Na zakończenie odbyły się indywidualne konsultacje psychologiczne oceniające efektywność społeczną po zakończonych warsztatach.

Problem starzejącego się społeczeństwa jest bardzo niekorzystnym zjawiskiem, dlatego też niezbędne wydają się działania w ramach polityki społecznej państwa, promujące i wspierające dzietność rodzin m.in. przez udział środków publicznych, w kosztach utrzymania dzieci, w ramach różnych programów, np. świadczenia wychowawcze, „Dobry start”, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskie dla bezrobotnych kobiet i inne. Motywujący może też być wydłużony okres opieki nad małym dzieckiem, powstawanie miejsc dziennej opieki dla dzieci rodziców pracujących. Formą wspierania rodzin jest Karta Dużej Rodziny, o którą ubiegać się może każda, mająca najmniej troje dzieci, niezależnie od wielkości dochodów własnych. Karta jest bezpłatna dla każdego członka rodziny i oferuje system zniżek. Jej posiadacze mogą z nich korzystać w placówkach kultury, sportu, rekreacji, komunikacji i innych na terenie całego kraju. W 2018 roku wydano 418 Kart Dużej Rodziny (253 tradycyjnych i 165 elektronicznych) dla 398 rodzin, w tym 46 dla nowych rodzin. W roku 2019 wydano ich 1429 (914 tradycyjnie i 515 elektronicznie) dla 2910 osób z 766 rodzin, w tym dla 373 nowych rodzin, natomiast w roku 2020 wydano 792 karty (468 tradycyjnych i 261 elektronicznych). Obecnie karty posiada 3342 osób uprawnionych, żyjących w 919 rodzinach, w tym 155, które pozyskały karty w roku 2020 pierwszy raz.

Istotnym obszarem wsparcia rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych są oferty szkół dotyczące wypełniania czasu wolnego (pozaszkolnego) dzieciom i młodzieży, w ramach prowadzonych zajęć w świetlicach szkolnych i kołach zainteresowań.

Świetlice socjoterapeutyczne zlokalizowane w 5 punktach miasta służą wsparciem dla dzieci z rodzin, które z różnych powodów są niewydolne w sprawach opieki i wychowania. Inowrocławskie rodziny korzystają z pomocy wielu innych podmiotów w formie żywności, odzieży i pomocy niematerialnej, w tym przede wszystkim porad specjalistycznych, terapii rodzinnej, terapii uzależnień.

Wspieranie wymaga zaangażowania wielu instytucji. W Inowrocławiu na rzecz rodziny wraz z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej współpracują organizacje pozarządowe, do których należą m.in. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo im. św. Brata Alberta koło Inowrocławskie oraz instytucje, w tym Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, szkoły i inne.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka zapewnia możliwość korzystania z zajęć oraz spożywania posiłków w 1 świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci, a Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w 4 kolejnych.

Polski Komitet Pomocy Społecznej świadczy pomoc w formie: żywności, odzieży, obuwia, sprzętu AGD i RTV oraz wyposażenia mieszkań, zapewnienia: mebli, drewna opałowego, pościeli, artykułów szkolnych, zabawek, paczek ze słodyczami w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych.

Polski Czerwony Krzyż zajmuje się organizowaniem wyprawek szkolnych, paczek żywnościowych w okresie świątecznym oraz wydawaniem odzieży dla osób potrzebujących.

Towarzystwo im. św. Brata Alberta wspomaga rodziny paczkami żywnościowymi całorocznie. Coraz aktywniej działa Zespół Parafialny „Caritas” przy parafii pw. Świętego Ducha wspierający rodziny w różnych formach, w tym żywności. Na szczególną uwagę zasługuje promowanie wolontariatu oraz organizacja imprez dla rodzin.

III. Zasoby instytucjonalne

3.1. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Inowrocławia planuje na lata 2022-2024 szereg działań na rzecz dzieci i rodzin:

1) działania promujące zdrowie:

- bezpłatne badania profilaktyczne,
- spotkania edukacyjne w zakresie promocji zdrowia,
- wsparcie przez Miasto Inowrocław zadań publicznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- powierzenie przez Miasto Inowrocław zadania publicznego z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym realizowanego przez organizację pozarządową (Taksówka dla seniora),
- powierzenie przez Miasto Inowrocław zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej realizowanego przez organizację pozarządową (prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej).

2) wypłatę świadczeń rodzinnych: zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń opiekuńczych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz.111, ze zm.).

3) wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

4) wypłatę świadczeń alimentacyjnych zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021r. poz.877, ze zm.).

3.2. Wydział Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Inowrocławia.

Wydział planuje realizację zadań wynikających z przepisów dotyczących gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy:

1) opracowywanie założeń do wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy oraz wnioskowanie o zmiany wynikające z uwarunkowań realizacji tego programu,

2) podejmowanie działań zmierzających do tworzenia mieszkaniowego zasobu gminy,

3) gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy, w tym:

a) koordynacja działań w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,

b) współpraca z Wydziałem Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego i Funduszy Europejskich w zakresie planowania remontów kapitałnych i bieżących, a także adaptacji pomieszczeń na cele mieszkaniowe,

c) prowadzenie spraw związanych z zawieraniem umów najmu lokali mieszkalnych, użytkowych, garaży i dzierżawy terenów pod ogródki przydomowe i przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej, zamianą lokali, eksmisjami, wykwaterowaniem z budynków zagrożonych katastrofą budowlaną na podstawie decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,

4) opiniowanie wniosków o umarzanie, ratalną spłatę i odraczanie terminu płatności zaległych należności z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych i użytkowych,

5) prowadzenie spraw dotyczących odpracowania zadłużenia z tytułu używania lokali mieszkalnych należących do zasobu mieszkaniowego Miasta przez osoby będące w trudnej sytuacji materialnej.

3.3. Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Inowrocławia.

Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej planuje w latach 2022-2024 organizację imprez i wydarzeń dla rodzin z dziećmi m.in. Dzień Dziecka, Art. Ino Festiwal, Święto królowej Jadwigi, Zakątek świętego Mikołaja, Ino Pop Festiwal.

Wzorem ubiegłych lat planowana jest również organizacja zabaw i konkursów, w tym także na portalu społecznościowym Facebook. Zakładana realizacja projektu „Książka na poranek” będzie propagowała czytelnictwo zarówno wśród dzieci jak i dorosłych. Ponadto organizowane będą konkursy i gry miejskie przy okazji różnych wydarzeń i świąt.

3.4. Wydział Oświaty i Sportu Urzędu Miasta Inowrocławia.

Wydział podejmować będzie działania ukierunkowane na rzecz dziecka i rodziny. W kolejnych latach realizowane będą m.in.:

1) pomoc materialna dla dzieci i młodzieży w formie stypendium o charakterze socjalnym i naukowym.

2) zapewnienie dzieciom i młodzieży wsparcia w formie gorącego posiłku.

3) wyprawki szkolne dla dzieci,

4) organizowanie dla rodziców warsztatów, zajęć pokazowych oraz wspólnych zajęć z dziećmi.

5) organizacja letniego i zimowego wypoczynku w szkołach - półkolonie,

6) udzielanie wsparcia dla rodzin i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym również dzieci z autyzmem, m.in. w zakresie opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi poprzez umożliwienie im realizowania indywidualnego procesu kształcenia i zajęć rewalidacyjnych,

7) pomoc rodzicom w rozwiązywaniu ewentualnych problemów wychowawczych,

8) integracja środowiska rodzinnego ze szkołą,

9) pomoc w wyborze dalszej drogi kształcenia, promowanie inowrocławskich szkół ponadpodstawowych,

10) promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.

3.5. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Inowrocławiu.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w latach 2022-2024 zamierza podjąć liczne działania na rzecz dziecka i rodziny. W planach jest organizacja ok. 300 wydarzeń ujętych w Miejskim Kalendarzu Imprez m.in. takich jak:

- cykliczne imprezy, w których rywalizują dzieci i młodzież - biegi przełajowe w ramach Piastowskiego Festiwalu Biegowego, biegi z przeszkodami, Solankowy Koszmar Kids i Junior, Inowrocławski Czar Dwóch Kólek, Mistrzostwa Inowrocławia w pływaniu czy Tenisowa Majówka,

- rodzinne imprezy w wydarzeniach takich jak „Biegam bo Lubię”, „Bieg po zdrowie - zrób formę z OSiR”, Dzień Dziecka na Placu Zabaw „Miś”, Orszak Trzech Króli, Wielkie Bieganie w ramach Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Wigilijne Spotkanie Mieszkańców Inowrocławia wraz z inauguracją Bożonarodzeniowej Szopki Kujawskiej.

W planach jest udostępnianie obiektów OSiR podczas akcji Aktywne Ferie oraz Aktywne Wakacje, korzystanie przez mieszkańców miasta z sal sportowych i sprzętu do tenisa stołowego.

Od poniedziałku do piątku w godzinach od 13⁰⁰ do 15⁰⁰ możliwy będzie bezpłatny wstęp do krytych pływalni „Delfin” i „Wodny Park”, a także udostępnione zostaną bilety rodzinne do tych pływalni uprawniające do 20% zniżki dla osoby dorosłej.

Obiekty Ośrodka przez cały rok szkolny będą wykorzystywane na zajęcia wychowania fizycznego oraz treningi i zawody klubów sportowych.

Hala Widowiskowo-Sportowa będzie miejscem imprez współorganizowanych ze szkołami i przedszkolami, takich jak „Malucholada” i „Rambit”.

Za pośrednictwem Internetu prowadzone będą konkursy i akcje online, które będą miały na celu poszerzenie wiedzy na temat sportu, pobudzą kreatywność, sprawdzą spostrzegawczość, wiedzę i koncentrację.

W planach są konkursy fotograficzne zachęcające do aktywnego spędzania czasu wolnego, konkursy plastyczne, zabawy weryfikujące wiedzę sportową, łamigłówki i zagadki sprawdzające spostrzegawczość.

3.6. Kujawskie Centrum Kultury w Inowrocławiu.

Centrum Kultury będzie proponowało rodzinom i dzieciom przedsięwzięcia umożliwiające aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Na lata 2022-2024 planowane są:

- 1) Imieniny Inowrocławia – przedstawienie i atrakcje dla wszystkich mieszkańców Miasta,
- 2) zajęcia śpiewu prowadzone dla osób rozmiłowanych w muzyce - "Córka Halka",
- 3) Międzynarodowy Dzień Osób Starszych,
- 4) Ferie w Mieście - zimowe atrakcje dla dzieci i młodzieży,
- 5) Majówka - festyny patriotyczne połączone z atrakcjami dla dzieci.

Nadal utrzymane będą sekcje działające przy Kujawskim Centrum Kultury w zakresie rysunku, rzemiosła artystycznego i wokalna. Udział w tych zajęciach jest nieodpłatny i są one dostępne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i osób starszych. Ponadto w planach jest wakacyjny plac zabaw oraz przedstawienia teatralne dla dzieci w wieku 3-10 lat w ramach projektu Kopalnia Kultury.

3.7. Biblioteka Miejska w Inowrocławiu.

Planuje podjąć kilkadziesiąt cyklicznych działań na rzecz dzieci i rodzin m.in. :

- 1) Mały wielki świat - o kulturach dla najmłodszych - zajęcia dla dzieci w wieku 6-10 lat, podczas których poprzez różnorodne formy aktywności uczestnicy zdobywają doświadczenia i rozwijają ciekawość świata,
- 2) EKO-logicznie - spotkania edukacyjne dla dzieci w wieku 6-12 lat, które przybliżą uczestnikom zagadnienia związane z ochroną środowiska, zachowania nacechowane troską o naturę oraz pomogą rozwijać empatię, by uwrażliwić najmłodszych czytelników na bogactwo przyrody i konieczność jej ochrony,
- 3) Rękodzielka - warsztaty plastyczne przeznaczone dla dzieci w wieku 6-12 lat rozwijające kreatywność, wyobraźnię przestrzenną oraz sprawność manualną,
- 4) Klub Malucha – spotkania dla rodziców z małymi dziećmi do lat 3, w programie: zabawy muzyczno-ruchowe, zajęcia manualne, spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin,
- 5) Z emocjami nam do twarzy - cykl spotkań online poświęcony roli emocji w życiu najmłodszych, rozpoznawaniu stanów emocjonalnych oraz sposobu radzenia sobie z niektórymi z nich,
- 6) A kuku - cykl spotkań rozwijających dla dzieci od 8 miesiąca do 2 lat i ich opiekunów, w programie zabawy ruchowe i paluszkowe, zabawy z pacynkami, rymowanki i piosenki,
- 7) zajęcia dla dzieci spędzających czas wolny od nauki szkolnej w domach w okresach ferii zimowych i wakacji letnich,
- 8) Podróże po literaturze - spotkania dwa razy w miesiącu z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną, rozwijanie aktywności, zainteresowanie literaturą na podstawie wybranych książek.

3.8. Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Młodzieżą.

W ramach Jego działalności w latach 2022-2024 realizowany będzie roczny program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Program określa zasady współpracy Miasta z podmiotami tzw. III sektora. Przewiduje również wsparcie finansowe na realizację zadań publicznych. Pośród obszarów współpracy z organizacjami pozarządowymi można wymienić również szeroko rozumianą pomoc społeczną, działalność na rzecz emerytów i rencistów czy też działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pośród priorytetowych zadań dofinansowanych bądź w pełni sfinansowanych przez Miasto, związanych z działalnością na rzecz rodzin i osób potrzebujących można wymienić:

- prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej,
- prowadzenie schroniska dla bezdomnych mężczyzn i ogrzewalni,
- prowadzenie magazynu mebli i odzieży,
- prowadzenie „Banku żywności”.

Ponadto Miasto w dalszym ciągu będzie dofinansowywało zadania w zakresie promocji i ochrony zdrowia skierowane do mieszkańców Inowrocławia, organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie wakacji letnich i ferii zimowych.

3.9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2022-2024 będzie realizatorem poniżej wyszczególnionych zadań:

1) pracy służb socjalnych, specjalistów i asystentów rodziny z rodzinami mającymi trudności z samodzielnym wypełnianiem przynależnych jej ról, szczególnie wobec osób zależnych, a więc dzieci i osób starszych, niepełnosprawnych,

2) wspierania osób i rodzin zgodnie z rozpoznanymi indywidualnymi potrzebami, w tym przez:

- a) świadczenia materialne,
- b) usługi opiekuńcze, gospodarcze, pielęgnacyjne, specjalistyczne dla dorosłych i dzieci w miejscu zamieszkania,
- c) pracę socjalną,
- d) tworzenie warunków do rozwiązywania problemów rodziny, ograniczających jej patologiczne funkcjonowanie przez:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- aktywizację rodzin i osób w nich żyjących, z różnych przyczyn zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- współpracę z wszystkimi podmiotami realizującymi zadania na rzecz rodziny w tym: Wydziałami Urzędu Miasta, jednostkami im podległymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, sądami, placówkami leczenia rodzinnego, specjalistycznego oraz szpitalami, placówkami oświatowymi, klubami, organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz wieloma innymi, aby móc proponować szeroki wachlarz miejsc i form wsparcia,

3) podejmowania różnych projektów służących do realizacji założonych celów realizowanych przez tut. Ośrodek samodzielnie i w partnerstwie z innymi podmiotami.

Rozpoznawaniem indywidualnych sytuacji osób i rodzin, ich funkcjonowaniem zajmuje się aktualnie 27 pracowników socjalnych, 7 Terenowych Zespołów Pracy Socjalnej mających swe siedziby w 6 punktach miasta, wspieranych przez Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych, w skład którego wchodzi 4 specjalistów pracy socjalnej, wspomaganych przez konsultantów: pedagoga, psychologa i prawnika.

Ośrodek nadal będzie realizował rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, ustanowiony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r., który zabezpiecza dożywianie dzieci w szkołach (obiady), zapewnia posiłek osobom go pozbawionym oraz zabezpiecza pomoc finansową dla osób nie posiadających wystarczających środków własnych na zakup żywności.

Niezależnie od tego, dzieci i młodzież ucząca się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych z rodzin o najtrudniejszej sytuacji materialnej, nadal będzie mogła spożywać śniadania, których koszt finansowany jest ze środków budżetu miasta. Dożywianie dzieci realizowane jest również przez świetlice socjoterapeutyczne.

Ośrodek nadal będzie wykorzystywał wszelkie możliwości wspierania inowrocławskich rodzin w ramach różnych programów, w tym finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz innych podmiotów.

3.10. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Inowrocławiu.

Zespół wykonuje zadania określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2024 dla gminy Miasto Inowrocław. Działa kadencyjnie, spotyka się na posiedzeniach, które zwoływane są raz na trzy miesiące. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, Straży Miejskiej, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie prowadzi szereg działań na rzecz rodziny i osób uwikłanych w przemoc. W latach 2022-2024 realizowane będą nadal poniższe działania:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) powiadamianie Policji lub prokuratury w przypadku powzięcia podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, a w przypadku powzięcia informacji o możliwym krzywdzeniu dziecka lub niepokojącej sytuacji małoletniego - sądu rodzinnego,
- 3) opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów pomocy m.in. poprzez monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy i zapewnienie im kompleksowej pomocy,
- 4) zapewnienie schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 5) rozpowszechnianie informacji m.in. na temat nieodpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej, możliwości uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego opisującego przyczyny i rodzaj uszkodzeń ciała związanych z przemocą w rodzinie, udziału w grupach wsparcia zarówno dla dorosłych jak i dzieci i młodzieży,

6) motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do:

- podjęcia terapii odwykowej,
- udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,

7) kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także informowanie o konsekwencjach popełnianych czynów.

3.11. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu.

Działalność Ośrodka nadal ukierunkowana będzie na :

- prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu,
- przeciwdziałanie narkomanii,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, współuzależnionym, dzieciom i młodzieży oraz ofiarom przemocy w rodzinie.

W strukturze Ośrodka Profilaktyki działać będzie m.in.:

1) Zespół Terapeutyczny Profilaktyki Problemowej i Szkoleń

Swoje zadania wykonywać będzie poprzez pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, prowadzenie szkoleń, kampanii profilaktycznych oraz warsztatów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Adresaci ww. pomocy to :

- rodzice z problemami wychowawczymi związanymi z deficytami w zakresie komunikacji z dzieckiem będącym w okresie adolescencji,
- osoby z zaburzeniami zachowania wynikającymi z choroby lub używania środków psychoaktywnych,
- osoby z zaburzeniami nastroju i osobowości,
- osoby współuzależnione i z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików,
- członkowie rodzin, którzy chcą podjąć interwencję wobec osoby dorosłej uzależnionej, dzieci i młodzieży,
- ofiary przemocy domowej i sprawcy przemocy,
- osoby nadużywające alkohol i narkotyki.

2) Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

- proponować będzie kompleksową pomoc wspierającą osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz osoby z problemami uzależnień i ich rodziny,
- prowadzić będzie działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- oferować będzie osobom i rodzinom konsultacje oraz porady psychologiczne, prawne, socjalne i profilaktyczne w sprawach uzależnień i przemocy w rodzinie,

- motywować będzie osoby uzależnione od alkoholu i innych środków psychoaktywnych do podjęcia terapii dla osób uzależnionych.

3) Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne

To placówki wsparcia dziennego, których celem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz pomoc w trudnych sytuacjach życiowych.

Świetlice zapewniają i będą zapewniać m.in. opiekę wychowawczą, pomoc w nauce, umożliwiają rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stwarzają warunki do stymulowania rozwoju dziecka oraz eliminowania zaburzeń zachowania.

Ośrodek prowadzi nadal cztery świetlice socjoterapeutyczne w różnych dzielnicach miasta tj.:

- „Motylek” - przy ul. Słonecznej 20,
- „Świetlik” - przy ul. Poznańskiej 2,
- „Kasztanek” - przy ul. Wierzbńskiego 11,
- „Tygrysek” - przy ul. Armii Krajowej 16.

3.12. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu.

Do zadań Komisji należy w szczególności:

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się osób uzależnionych od alkoholu leczeniu odwykowemu,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024 planuje realizować działania na rzecz dzieci i rodzin takie jak w latach ubiegłych tj.:

- inicjować działania w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- opiniować wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy,
- kontrolować przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- uczestniczyć w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizować procedury „Niebieskie Karty”.

3.13. Kujawski Ośrodek Rehabilitacji i Terapii w Inowrocławiu.

W ramach Poradni Leczenia Uzależnień Ośrodek będzie realizował pomoc na rzecz dzieci i rodzin kierowaną do:

- dzieci i młodzieży - uzależnienia behawioralne i chemiczne,

- ofiar przemocy w rodzinie, gdzie występują uzależnienia,
- rodzin z uzależnieniem lub nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu,
- członków rodzin Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA) i Dorosłych Dzieci z Dysfunkcją Rodziny (DDD).

3.14. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach.

Pracownicy Ośrodka planują w latach 2022-2024 podjąć następujące działania:

- prowadzenie spotkań /zajęć/warsztatów grupowych i indywidualnych w szkołach lub placówkach edukacyjno-oświatowych w obszarze przeciwdziałania przemocy,
- organizowanie konkursów tematycznych, głównie dla dzieci i młodzieży, promujących właściwe postawy prorodzinne i prospołeczne,
- realizowanie zajęć/grup, wsparcia/spotkań edukacyjno-terapeutycznych indywidualnych i grupowych o tematyce zjawiska przemocy w rodzinie.

Ponadto Ośrodek nadal w swojej stałej ofercie będzie miał możliwość skorzystania przez osoby doświadczające przemocy i ich rodziny z poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, socjalnego czy pedagogicznego oraz tymczasowego schronienia w Ośrodku, gdzie poprzez otrzymane wsparcie i pomoc będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie dla siebie i dzieci.

3.15. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Ośrodek realizuje i będzie kontynuował przez kolejne trzy lata następujące zadania skierowane na rzecz rodziny:

- świadczenie pomocy psychologicznej indywidualnej i rodzinnej,
- świadczenie pomocy pedagogicznej,
- prowadzenie interwencji kryzysowej,
- prowadzenie grup wsparcia dla młodzieży z problemami psychospołecznymi oraz doświadczającymi przemocy od 13 r. ż. do pełnoletności,
- prowadzenie grup wsparcia dla rodzin w kryzysie oraz dzieci wczesnoszkolnych dotyczące kształtowania prawidłowych postaw i relacji w rodzinie,
- prowadzenie grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy.

3.16. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Inowrocławiu.

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta koło Inowrocławskie będzie realizowało dotychczasowe działania poprzez prowadzone placówki:

- 1) Magazyn żywności – „bank żywności”,
- 2) Jadłodajnię,
- 3) Schronisko,

4) Ogrzewalnię.

Dalsze działania będą realizowane w zakresie:

- pomocy żywnościowej dostarczanej w postaci artykułów suchych z banku żywności,
- gorących posiłków oraz chleba dla osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- schronienia,
- wsparcia socjalnego,
- pomocy w znalezieniu pracy,
- pomocy rzeczowej,
- działalności informacyjnej o możliwych formach pomocy w instytucjach i urzędach,
- wsparcia i pomocy w aktywizacji zawodowej i społecznej prowadzonych przez Towarzystwo z dostępnych projektów oraz programu Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

3.17. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.

Stowarzyszenie w latach 2022-2024 zamierza kontynuować realizację następujących projektów na rzecz dziecka i rodziny:

- prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej „Niezapominajka”,
- organizowanie spotkań okółorozstaniowych par,
- prowadzenie Ośrodka Mediacji Rodzinnych,
- świadczenie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, osobom najbliższym i świadkom przestępstwa.

Działalność Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu uzależniona jest od ogłaszanych konkursów przez jednostki samorządowe i państwowe oraz pozyskiwanych przez stowarzyszenie dotacji.

3.18. Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu.

Komenda Powiatowa Policji prowadzi szereg działań na rzecz dziecka i rodziny i w latach następnych planuje ich kontynuację:

- prowadzenie postępowań karnych dotyczących spraw o znęcanie się i uchylanie od obowiązku alimentacyjnego,
- uczestnictwo w procedurze „Niebieskie Karty” i w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- przekazywanie osobom dotkniętym przemocą właściwych folderów zawierających dane teleadresowe instytucji niosących pomoc na terenie całego powiatu i kraju,
- podejmowanie działań o charakterze represyjnym polegające na m.in. izolowaniu sprawców przemocy od osób pokrzywdzonych,

- działania profilaktyczne, które mają odzwierciedlenie w różnego rodzaju inicjatywach m.in. uczestnictwo w „Tygodniu pomocy ofiarom przestępstw” czy w „Tygodniu mediacji”,

- uczestnictwo w konferencjach naukowych i w szkoleniach.

3.19. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu.

III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Inowrocławiu prowadzi m.in. sprawy dotyczące ograniczenia bądź pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej, decyduje również o umieszczeniu małoletnich dzieci poza środowiskiem rodzinnym.

Przy Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu funkcjonują dwa Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej. Kuratorzy realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich, na terenie obszaru właściwości Sądu Rejonowego.

I Zespół, w którym pracuje 14 kuratorów zawodowych, wykonuje orzeczenia w sprawach karnych.

II Zespół, w którym pracuje 9 kuratorów, wykonuje orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich.

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej nie podejmuje samodzielnie zorganizowanych i sformalizowanych zadań i działań na rzecz dziecka i rodziny, ale kuratorzy sądowi zobowiązani są do współpracy z właściwym samorządem i organizacjami społecznymi, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy w indywidualnych sprawach, w których sąd ustanowił nadzór kuratora.

W latach 2022-2024 zespół zamierza nadal kontynuować powyższą współpracę. W dalszym ciągu kuratorzy będą również uczestniczyć w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jak również uczestniczyć w powołanych grupach roboczych. Nadal realizowany będzie projekt „Młodzieżowe Centrum - Trampolina” oraz prowadzony będzie „Ośrodek Kuratorski” przy Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu.

3.20. Komenda Straży Miejskiej w Inowrocławiu.

Straż Miejska w Inowrocławiu nadal będzie kontynuować działania w kierunku profilaktyki dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym na podstawie programów profilaktycznych realizowanych w przedszkolach, szkołach oraz na organizowanych festynach rodzinnych i osiedlowych, których tematami będą m.in.:

- 1) „Bezpieczna zabawa zimą”,
- 2) „Bezpieczeństwo w sieci”,
- 3) „Młodzież bez uzależnień”,
- 4) „Kto dba o moje bezpieczeństwo”,
- 5) „Bezpieczne wakacje”.

Ponadto funkcjonariusze Straży Miejskiej w dalszym ciągu będą uczestnikami działań interwencyjnych w sytuacji realizowania przez pracowników socjalnych procedury odebrania dziecka z rodziny w przypadku zagrożenia jego życia lub zdrowia, a także będą brali udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w grupach roboczych.

3.21. Polski Czerwony Krzyż – Oddział Rejonowy w Inowrocławiu.

Oddział Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Inowrocławiu na lata 2022-2024 planuje organizację corocznych zbiórek, tj. „Wielkanoc z PCK”, „Wyprawka dla żaka” oraz „Czerwonokrzyska gwiazdka”. Są to akcje adresowane wyłącznie dla osób objętych wsparciem ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto przy biurze prowadzony będzie nadal magazyn odzieży dla potrzebujących.

3.22. Polski Komitet Pomocy Społecznej – Zarząd Miejski w Inowrocławiu.

Tak jak w latach poprzednich będzie kontynuował działania na rzecz dzieci i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Pomoc będzie udzielana najuboższym mieszkańcom miasta Inowrocławia w formie przekazywanej odzieży, mebli, sprzętu AGD i RTV oraz żywności. Pomoc ta będzie współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

3.23. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Flandria w Inowrocławiu.

Stowarzyszenie w ramach działań na rzecz dziecka i rodziny planuje podjąć działania mające na celu rozpropagowanie badań laboratoryjnych, wskazując na celowość cyklicznego ich wykonywania, aby kontrolować stan zdrowia. Uczestnicy będą objęci pakietami dostosowanymi do wieku poszczególnych członków rodziny.

3.24. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Inowrocławiu.

W nadchodzących latach 2022-2024 realizować będzie następujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

- szkołę dla dobrych rodziców i wychowawców - cykl zajęć adresowany do rodziców, pedagogów, nauczycieli chcących podnieść swoje umiejętności wychowawcze,
- trening zastępowania agresji ART - cykl zajęć treningowych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych (klasy IV-VIII) oraz szkół ponadpodstawowych,
- trening umiejętności społecznych - młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- terapię dla dzieci z ryzykiem dysleksji i dla dyslektyków,
- warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców dzieci z ADHD,
- grupy wsparcia dla rodziców dzieci autystycznych,
- terapie pedagogiczne,
- terapie logopedyczne,
- terapię integracji sensorycznej,

- warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne dzieci i młodzieży.

Ponadto realizowane będą programy profilaktyki uzależnień kierowane do uczniów klas V-VIII i młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz programy zajęć reintegracyjnych po pandemii w szkołach kierowane do dzieci, młodzieży szkół podstawowych, ponadpodstawowych i ich rodziców.

Pracownicy poradni przeprowadzać będą również w zależności od potrzeb szereg warsztatów i prelekcji dla uczniów i rodziców.

Nadal jak w latach ubiegłych prowadzone będą prace diagnostyczne dla dzieci i młodzieży.

IV. Infrastruktura społeczna.

Tabela nr 14. Infrastruktura społeczna zarządzana przez różne podmioty

Rok			
	2018	2019	2020
MIESZKANIA			
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	3676	3615	3542
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	382	345	250
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	952	836	819
OBIEKTY KULTURALNO - OŚWIATOWE			
kluby osiedlowe	3	3	3*
biblioteka główna i filie	1+8	1+8	1+8
placówki kulturalne	1	1	1
teatr	1	1	1
pływalnie	4	4	4**
stadiony	3	3	3
place zabaw	35	35	35
tereny rekreacyjne	4	4	4
łódziska	1	1	1
korty tenisowe	3	3	3
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY			
ŻŁOBKI			
Liczba żłobków (żłobki, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	6, w tym 2 miejskie	5, w tym 2 miejskie; 1 klub dziecięcy	6, w tym 2 miejskie; 2 kluby dziecięce
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	326, w tym 200 miejsc w żłobkach miejskich	357 łącznie: 30 w klubie dziecięcym; 327 w żłobkach,	393 łącznie: 38 w klubach dziecięcych; 355 w żłobkach,

		w tym 200 miejsc w żłobkach miejskich	w tym 216 miejsc w żłobkach miejskich
PRZEDSZKOLA			
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23, w tym : 4 publiczne 14 niepublicznych 5 oddziałów przedszkolnych	24, w tym : 4 publiczne 15 niepublicznych 5 oddziałów przedszkolnych	22, w tym : 4 publiczne 15 niepublicznych 3 oddziały przedszkolne
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	2371, w tym: 1222 publiczne, 980 niepubliczne, 169 oddziały przedszkolne	2414, w tym: 1283 publiczne, 966 niepubliczne, 165 oddziały przedszkolne	2466, w tym: 1283 publiczne, 1053 niepubliczne, 130 oddziały przedszkolne
SZKOŁY			
Liczba szkół podstawowych	12 publicznych, w tym 1 integracyjna	12 publicznych, w tym 1 integracyjna	12 publicznych, w tym 1 integracyjna
Liczba publicznych liceów ogólnokształcących	3	3	3
Liczba publicznych zespołów szkół ponadgimnazjalnych	5	5	5
Liczba centrów kształcenia ustawicznego	1	1	1
Liczba szkół specjalnych	1	1	1
ŚWIETLICE			
Liczba świetlic ogółem	17	17	17
w tym:			
Przyszkolne	12	12	12
Pozaszkolne	5	5	5
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH			
schronisko dla bezdolnych mężczyzn, ogrzewalnia i jadalnia	1	1	1
schronisko dla kobiet i kobiet z dziećmi	1	1	1***

*Źródło: Urząd Miasta Inowrocławia, Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu,
opracowanie własne*

** uległy likwidacji z końcem roku 2020*

*** 1 z basenów nieczynny od 2020 r.*

**** zlikwidowane od 2021 r.*

Posiadanie dobrej infrastruktury społecznej z wyłączeniem zasobów mieszkalnictwa komunalnego szczególnie socjalnego, nie odpowiadającego zapotrzebowaniu społecznemu, tworzy możliwość podejmowania szerokiej gamy działań skierowanych do rodziny jako całości i jej poszczególnych członków, jednak bez możliwości krótkoterminowego, całodobowego wspierania opiekuńczo-pielęgnacyjnego chorego, niepełnosprawnego dorosłego członka rodziny lub dziecka.

V. Cele Programu, działania.

5.1. Cel główny Programu.

Celem głównym Programu jest tworzenie warunków do podejmowania pełnej samodzielności życiowej przez rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

5.1.1. Cele szczegółowe Programu

Cel główny Programu będzie realizowany przez cele szczegółowe zdefiniowane poniżej:

- 1) udzielanie rodzinom profesjonalnego wsparcia, aby mogły właściwie wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze.
- 2) przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinie.
- 3) efektywne wspieranie rodzin w działaniach ukierunkowanych na stworzenie odpowiednich warunków sprzyjających powrotom dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego.
- 4) realizację działań profilaktycznych oraz prozdrowotnych programów dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób w rodzinie.

5.2. Mocne strony i zagrożenia dla realizacji wskazanych celów

Mocne strony	Słabe strony
-diagnozowanie kluczowych problemów społecznych i ich stała analiza, -dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego i pedagogicznego na terenie miasta, -interdyscyplinarne działania służb umożliwiające wszechstronną i skuteczną pomoc rodzinom, -miejsca wsparcia rodziny na terenie miasta (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice szkolne i socjoterapeutyczne, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	-wzrastająca liczba rodzin wykazujących zaburzenia w pełnieniu ról rodzicielskich, -zwiększająca się liczba rodzin z brakiem umiejętności rozwiązywania bieżących problemów opiekuńczo-wychowawczych, -bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, -długotrwała zależność rodzin od systemu pomocy społecznej, -dziedziczenie bezradności w rozwiązywaniu problemów oraz roszczeniowa postawa u części rodzin korzystających z pomocy, -uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych dorosłych członków rodziny,

<p>Uzależnień, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej),</p> <ul style="list-style-type: none"> -szkolenia i podnoszenie kwalifikacji kadry działającej na rzecz rodzin, -Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, -Terenowe Zespoły Pracy Socjalnej na terenie miasta (7), -Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, -asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, -realizacja Specjalistycznych Usług Opiekuńczych, -organizowanie pieczy zastępczej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, -stowarzyszenia i fundacje działające na terenie miasta, -działalność profilaktyczna i edukacyjna Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz placówek oświatowych w Inowrocławiu, -wsparcie i zaangażowanie samorządu lokalnego w rozwiązywaniu problemów społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> -brak wystarczającej oferty specjalistycznych usług medycznych, w tym przede wszystkim pomocy psychiatrycznej, -wzrost kosztów utrzymania rodziny, -wypalenie zawodowe kadry pomocy społecznej, -zbyt niskie wynagrodzenia pracowników systemu pomocy społecznej w stosunku do nakładu pracy, -trudności lokalowe Ośrodka i terenowych siedzib pracowników socjalnych mogące ograniczyć rozwój form działań na rzecz dziecka i rodziny, - ograniczenia związane ze stanem epidemii COVID-19 i wynikające z tego utrudnienia w niesieniu skutecznego wsparcia, -wzrost stopy bezrobocia, -brak na terenie miasta domu tymczasowego pobytu dla matki z dzieckiem, -zlikwidowanie osiedlowych klubów, -brak możliwości udzielania krótkoterminowego wsparcia zapewniającego całodobową opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem lub dorosłym członkiem rodziny
---	---

5.3. Adresaci Programu.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Inowrocławia, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, a więc zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami są także przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny, w tym tych którzy działają na rzecz rozbudowania stref sprzyjających wspólnemu i rodzinnemu spędzaniu czasu.

5.4. Sposoby monitorowania i ewaluacji Programu

Monitoring i ewaluacja zapisów celu głównego oraz celów szczegółowych polegająca na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzona przez podmioty realizujące cele i współdziałające w jego realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i doprecyzować problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku. Umożliwią także ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia tzn. czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi celami.

W terminie do 31 marca każdego roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu przedstawia Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji programu.

5.5. Harmonogram działań Programu. Rodzaje działań, wskaźniki, podmioty odpowiedzialne za realizację oraz terminy realizacji.

Cel szczegółowy 1. Udzielanie rodzinom profesjonalnego wsparcia, aby mogły właściwie wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze.			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/ partnerzy	Termin realizacji
1. Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba asystentów rodziny.	MOPS	2022-2024
2. Zapewnienie dostępu do nieodpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i prawnych.	- liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji.	MOPS, TKOPD, PCPR-OIK, PPP, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	2022-2024
3. Działania na rzecz organizacji czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci oraz stref rodzinnego spędzania czasu.	- liczba dzieci korzystających z wsparcia, - liczba świetlic socjoterapeutycznych, - liczba imprez proponowanych rodzinom i ich członkom.	TKOPD, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Kujawskie Centrum Kultury, placówki oświatowe, OSiR, Biblioteka Miejska, Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej	2022-2024
4. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci.	- liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznych usług opiekuńczych.	MOPS	2022-2024
5. Promowanie działań na rzecz rodzin, realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny.	- liczba wniosków złożonych o wydanie Karty Dużej Rodziny, - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny, - liczba osób w rodzinie ubiegających się o wydanie Karty Dużej Rodziny.	MOPS	2022-2024
6. Działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	- liczba osób, które skorzystały z konsultacji.	Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	2022-2024
7. Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	- liczba Niebieskich Kart, - liczba osób objętych pomocą, - liczba wniosków kierowanych do sądu o wgląd w sytuację rodziny, - liczba wniosków kierowanych do MKRPA.	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie, Sąd Rejonowy, kuratorzy, placówki oświatowe, MKRPA, OIK,	2022-2024

		SOW, KPP, Żandarmeria Wojskowa, organizacje pozarządowe, Straż Miejska	
Cel szczegółowy 2. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinie.			
1. Udzielenie rodzinom z dziećmi, będącymi w trudnej sytuacji życiowej, pomocy w formie świadczeń pieniężnych i pomocy rzeczowej	- liczba rodzin objętych wsparciem materialnym, - liczba rodzin i dzieci objętych programami o zasięgu ogólnokrajowym.	Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia, MOPS, PKPS, PCK, Towarzystwo im. św. Brata Alberta	2022-2024
2. Pomoc materialna dla dzieci i młodzieży w formie stypendium o charakterze socjalnym i naukowym	- liczba dzieci i młodzieży otrzymujących stypendia socjalne, - liczba dzieci otrzymujących stypendia dla uzdolnionych	Placówki oświatowe na terenie Miasta Inowrocławia, Urząd Miasta Inowrocławia	2022-2024
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wsparcia w formie gorącego posiłku	- liczba dzieci objętych dożywianiem, - liczba placówek wydających ciepłe posiłki dla dzieci.	MOPS, placówki oświatowe na terenie Miasta Inowrocławia, świetlice socjoterapeutyczne	2022-2024
4. Udzielanie wsparcia materialnego rodzinom nie mogącym zapewnić zaspokojenia ważnych, uzasadnionych potrzeb swoich i członków rodziny.	- liczba osób objętych wsparciem, - kwota udzielonych świadczeń.	MOPS	2022-2024
5. Rozpowszechnianie informacji o ofertach pracy na lokalnym rynku oraz o szkoleniach, stażach i poradnictwie zawodowym	- liczba osób bezrobotnych w mieście Inowrocławiu w tym, z którymi formy aktywizacji zostały objęte kontraktem socjalnym.	Powiatowy Urząd Pracy, MOPS	2022-2024
6. Interdyscyplinarna współpraca z instytucjami oraz organizacjami, działającymi na rzecz rodziny będącej w kryzysie	- liczba rodzin objętych wsparciem.	Szkoły, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Straż Miejska, Sądy, Policja, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe	2022-2024
7. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci	- liczba dzieci objętych wypoczynkiem letnim i zimowym.	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2022-2024
8. Organizowanie wyprawek szkolnych dla dzieci i młodzieży	- liczba dzieci objętych wsparciem.	PCK, placówki oświatowe, PKPS	2022-2024
9. Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem	- liczba osób objętych poszczególnymi formami pomocy.	Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, MKRPA, Kujawski Ośrodek Rehabilitacji i	2021-2024

		Terapii	
Cel szczegółowy 3. Efektywne wspieranie rodzin w działaniach ukierunkowanych na stworzenie odpowiednich warunków sprzyjających powrotom dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego.			
1. Współpraca asystentów rodziny i pracowników socjalnych z podmiotami działającymi w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego.	- liczba podmiotów współpracujących na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej, - udział w pracy z rodziną asystenta rodziny, - udział asystentów rodziny w okresowych ocenach.	PCPR, MOPS, OWDiR	2022-2024
2. Praca z rodziną biologiczną w celu powrotu dziecka do domu rodzinnego.	- liczba dzieci powracających do domu rodzinnego.	MOPS, PCPR, OWDiR	2022-2024
3. Współpraca z koordynatorami pieczy zastępczej w zakresie kontaktów z rodziną biologiczną	- liczba dzieci powracających do rodziny, - liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	MOPS, PCPR	2022-2024
4. Współfinansowanie pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	- liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, - liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	MOPS, PCPR	2022-2024
Cel szczegółowy 4. Realizacja działań profilaktycznych oraz prozdrowotnych programów dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób w rodzinie.			
1. Promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.	- liczba programów i przedsięwzięć z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia.	Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, KPP placówki oświatowe, OSiR, Urząd Miasta.	2022-2024
2. Wspieranie rodzin wychowujących dzieci dotkniętych niepełnosprawnością.	- liczba rodzin objętych wsparciem.	MOPS, PCPR, fundacje i stowarzyszenia, placówki oświatowe, Urząd Miasta.	2022-2024
3. Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz nimi zagrożonych.	- liczba rodzin objętych monitoringiem, - liczba rodzin wobec których zakończono monitoring.	MOPS, Policja, Sąd Rejonowy, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, PCPR – OIK.	2022-2024
4. Udzielanie kompleksowego wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom z powodu ciąży powikłanej, a także w przypadku urodzenia dziecka z ciężką nieodwracalną chorobą.	- liczba rodzin, którym udzielono jednorazowego świadczenia w ramach zadań z zakresu ustawy „Za życiem”, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za Życiem”.	Urząd Miasta, MOPS.	2022-2024

VI. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 będą środki finansowe z budżetu Miasta Inowrocławia, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu oraz środki pozyskiwane z innych źródeł, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego.

Uzasadnienie do uchwały Nr XLIII/415/2021

Rady Miejskiej Inowrocławia

z dnia 29 listopada 2021 r.

Stosownie do przepisu art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Miasta Inowrocławia uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w trzyletniej perspektywie. Celem programu jest tworzenie i doskonalenie systemu wspierania rodzin mających trudności w samodzielnym wypełnianiu funkcji wobec dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z opieką, wychowaniem i ich ochroną przed następstwami kryzysu.

Zgodnie z art. 179 ww. ustawy w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa wyżej, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Mając powyższe na uwadze, wywołanie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione. Inicjatorem wywołania uchwały jest Prezydent Miasta Inowrocławia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski